

**TMMOB
MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI
TRABZON ŞUBESİ**

BAĞLI İLLER

Trabzon, Rize, Giresun, Erzurum,
Artvin, Bayburt, Gümüşhane, Kars,
İğdir, Ardahan

TEMSİLCİLİKLERİMİZ

ERZURUM

Aşağı Mumcu Caddesi Birlik
Apartmanı No: 83 Kat: 3/3 ERZURUM
Tel: 0.442 235 13 00

GİRESUN

Şeyh Keramet'in Mahallesi Gazi
Caddesi Hafız Avni Öğütçü Sokak
No:12/1 GİRESUN
Tel: 0.454 212 77 15

RİZE

Cumhuriyet Caddesi Belediye Blokları
Kat: 3 RİZE
Tel: 0.464 213 32 95

ARTVİN

Kızılay İşhanı Kat: 2 No: 21 ARTVİN
Tel: 0.466 212 44 18

DAĞITIM

Bülten, Makina Mühendisleri Odası Trabzon Şubesi'ne kayıtlı üyelerle, yazılı istekte bulunan üyelere, MMO'nun diğer illerdeki şube ve temsilciliklerine, TBMM üyelerine, Bakanlara, İl Amirliklerine, Kaymakamlıklara, Resmi dairelerin İl ve Şube Müdürlüklerine, Belediyelere ve Belediye başkanlarına, yabancı elçiliklere ücretsiz gönderilir. Yayınlanan yazılardaki sorumluluk yazarlarına aittir. Bülten gönderilen yazılar, yazarlarına iade edilmez. Yayın Kurulu yazılarda gerekli düzeltmeleri yapma hakkına sahiptir.

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	1
SUNUŞ.....	2
ŞUBEDEN.....	3
ŞUBEDEN.....	4-5
ŞUBEDEN.....	6-7
ŞUBEDEN.....	8-9-10
ŞUBEDEN.....	11
ŞUBEDEN.....	12
ŞUBEDEN.....	13-14-15
TMMOB'DAN.....	16-17
ODADAN.....	18-19-20-21
ODADAN.....	22-23
MAKALE.....	24

Elektronik Arşiv, Makina Mühendisleri Odası'nın 50 yıllık geçmişinde yayımlanmış olduğu tüm dergiler, bültenler, kongre-kurultay-sempozyum kitapları, çalışma raporları gibi yayınların internet üzerinden ulaşılabilir kılınmasını amaçlıyor. Bu amaç kapsamında, 40.000 sayfa döküman taranarak internet'e aktarılmıştır. Elektronik Arşiv'e <http://arsiv.mmo.org.tr> adresinden ulaşabilirsiniz.

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI TRABZON ŞUBESİ

YEREL SÜRELİ YAYIN

Adına Sahibi

Osman Gökhan BALI

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Hamdullah ÇUVALCI

Yayın Kurulu

İbrahim SAĞLAM, Haydar ÇORUHLU
Lütfü ÖZDEN, Pelin UZUNALI, İzzet ÇOBAN,
Tuba UÇAK, Nurhan GÜRSEL ÖZMEN,
Özkan ÖZTÜRK, Bora DEĞERLİ

Yönetim Yeri

Uzun Sok. İntaş İşhanı No: 61
Kat: 3 61030 TRABZON
Tel.: (0462) 322 14 77
326 39 51 Fax: 321 77 69

Web Sitesi

<http://www.mmo.org.tr/trabzon>

E-posta:

trabzon@mmo.org.tr

Dizgi - Baskı

HİZMET Gazete ve Matbaacılık
İskenderpaşa Mahallesi
Sıramağazalar (Kunduracılar)
No: 14/B TRABZON
Tel: 0.462 321 05 05
Fax: 0.462 322 20 33

Basım Tarihi 17/03/2008

1000 adet basılmıştır
2 ayda bir yayınlanmaktadır.

SUNUŞ

Değerli Meslektaşlarımız,

Bültenimizin değerli okuyucuları Makina Mühendisleri Odası Trabzon Şubemizin 12. Olağan Genel Kurulunu değerli üyelerimizin katılımlarıyla gerçekleştirdik. Genel Kurulumuza göstermiş olduğunuz duyarlılıktan dolayı sizlere yeni Yönetim Kurulum adına teşekkür ediyorum. Oluşan yeni Yönetim Kurulumuzun; sizler adına, ülkemiz adına, insanlık adına mesleğimiz adına olumlu katkılar sağlayacağı inancıyla hepimize, hayırlı olmasını diliyorum.

Başarının güzel olanı, karar alma süreçlerinde, birlikte paylaşarak birlikte üreterek sonuca ulaşmaktır. Değerli meslektaşlarımız Odamız, meslek disiplinimizdeki konulara duyarlı yaklaşımı, ülke gündemindeki konulara üretken, yapıcı eleştirileri, meslektaşlarımızın ve tüm insanlarımızın, onuru, huzuru, insanca yaşama taleplerini, hak arayışlarını her platformda dile getirerek çözüm üretme adına kararlı duruşunu sizler için yapmaktadır.

Değerli meslektaşlarımız, Makina Mühendisleri Odası Trabzon Şubesi geçmiş Yönetim Kurullarında göstermiş olduğu duyarlı çalışmalarını yeni yönetim döneminde de daha iyiyi daha güzeli sizler için yakalama adına gayret edecektir. Bu güne kadar Odamız adına, mesleğimiz adına, meslektaşlarımız adına katkı sağlayan tüm değerlerimize şükranlarımızı iletiyoruz.

Değerli meslektaşlarımız sevinçler, başarılar paylaşıldıkça yücelir, üzüntüler zorluklar paylaşıldıkça azalır. Bizler sizlerin destekleriyle, sizlerin güveniyle bu günlere hep birlikte ulaştık. Böyle bir meslek mensubu olmaktan, böyle bir meslek odasında görev almanın mutluluğunu sizlerle paylaşmaktan onur duyuyorum.

Aramıza yeni katılan üyelerimizin sevinciyle, onurlu duruşlarıyla, gayretli çalışmalarıyla örnek olmuş meslektaşlarımızdan aramızdan ayrılanların önünde saygıyla eğiliyor Allah'tan rahmet diliyoruz.

Yeni yayın döneminde, sizlerin sesi olan bültenimize duygu ve düşüncelerinizle, heyecanınızla, eleştirilerinizle katkı sağlamanızı bekliyoruz.

Daha güzel bir gelecek, huzurlu, mutlu ve onurlu bir yaşam için, Ülkemiz adına, mesleğimiz adına hep birlikte el ele, gönül gönüle güzel yarınlarımız için.

Saygılarımızla,

Osman Gökhan BALI
Makina Mühendisleri Odası
Trabzon Şube Başkanı

ŞUBEDEN

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI OLAĞAN GENEL KURULU YAPILDI

Makina Mühendisleri Odası Trabzon Şubesinin 12. Olağan Genel Kurulu (12-13)/01/2008 tarihlerinde şube hizmet binasında yapıldı.

Seçime tek liste ile girilirken üyelere M. Bülent Değerli ile Arzu Boran tek başlarına yönetim kurulu asil üyeliğine adaylıklarını koydular.

Seçim sonunda seçime katılan delegelerin aldıkları oylar aşağıda gösterilmiştir.

Yönetim Kurulu Asil Üyeleri

1-Osman Gökhan BALİ	:242
2-Şaban BÜLBÜL	:233
3-İsmail NEBİOĞLU	:208
4-İsmail ÖZSALİH	:244
5-Hasan AÇICI	:233
6-Hamdullah ÇUVALCI	:244
7-Sezgin ÇAKIN	:180

Yönetim Kurulu Yedek Üyeleri

1-Hüseyin AZİZOĞLU	:255
2-Yasin ÜÇÜNCÜ	:245
3-Halim YILDIRIM	:242
4-Gürkan KARACA	:252
5-Yasin ALEMDAĞ	:247
6-Tuba UÇAK	:253
7-Pelin UZUNALİ	:253

Genel Merkez Genel Kurul Delegesi Asil

1-Orhan AYDIN	:269
2-İbrahim SAĞLAM	:269
3-Haydar ÇORUHLU	:267
4-Metin BIÇAKÇI	:267
5-Muammer USTA	:270
6-Mehmet GAVGALI	:269
7-Yusuf GÖKÇAN	:269
8-Orhan SEVGİ	:270
9-Mehmet Halit SONAT	:269
10-Ayhan SÜRME	:263
11-Özkan ÖZTÜRK	:228

Genel Merkez Genel Kurul Delegesi Yedek

1-Mustafa SARIOĞLU	:269
2-Süleyman KARAGÖL	:269
3-Bülent TAŞKESENLİGİL	:257
4-İzzet ÇOBAN	:271
5-Zeki YILMAZ	:270
6-Pamir ÖZYAY	:271
7-Cemal AKDENİZ	:270
8-Şener KAYA	:270
9-Kenan KARADAĞ	:269
10-Halil İbrahim KARA	:269
11-Fatih AKÇAY	:269

M. Bülent DEĞERLİ	: 116
Arzu BORAN	: 97

ŞUBEDEN

12. DÖNEM ŞUBE YÖNETİM KURULU

Osman Gökhan BALİ (Şube Yönetim Kurulu Başkanı)

1961 yılında Trabzon'da doğdu. K.T.Ü. Mühendislik ve Mimarlık Fakültesinden Makina Mühendisi olarak mezun oldu. 1985 yılında Sarıyer Belediyesinde göreve başladı. 1989 yılında Trabzon Belediyesinde Makina İkmal Müdürü olarak atandı. Sırasıyla Trabzon Belediyesinde Terminal müdürlüğü ve Ulaşım müdürlüğü yaptı. Halen Strateji Geliştirme Müdürü olarak görevine devam etmektedir. Evli ve 2 çocuk babasıdır.

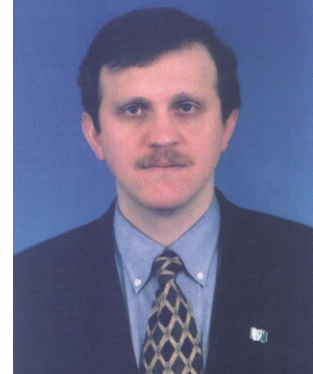
Şaban BÜLBÜL (Şube Yönetim Kurulu Başkan Vekili)

1968 yılında Arsin'de doğdu. İlk orta ve lise öğrenimini Trabzon merkezde tamamladıktan sonra 1986 yılında KTÜ Müh. Mim. Fak. Makina Mühendisliği Bölümünde üniversite öğrenimine başlayıp, 1991 yılında Makina Mühendisi olarak mezun oldu. Özel çay fabrikalarında Bakım-Onarım Müdürlüğü görevlerinde bulundu. Askerliğini kısa dönem olarak tamamladıktan sonra 1993 yılında Trabzon'da kendi firmasını kurup serbest mühendis olarak çalışmaya başladı. Halen Asansör-montaj, mekanik tesisat proje ve müteahhitlik sektörlerinde faaliyetini sürdürmektedir.

Yrd. Doç. Dr. Hamdullah ÇUVALCI (Şube Yönetim Kurulu Sekreteri)

1965 yılında Trabzon'da doğdu. Karadeniz Teknik Üniversitesi Makina Mühendisliği Bölümünden 1986 yılında mezun oldu. 1988 yılında KTÜ Makina Mühendisliği Bölümüne araştırma görevlisi olarak atandı. Yüksek lisans eğitimini 1989 yılında, doktora eğitimini ise 1996 yılında Makina Mühendisliği Bölümü Malzeme Anabilim Dalında tamamladı. Halen KTÜ Mühendislik Fakültesi Metalurji ve Malzeme Mühendisliği Bölümünde görev yapmaktadır.

İsmail NEBİOĞLU (Şube Yönetim Kurulu Saymanı)

1964 yılında Trabzon'un Arsin ilçesinde doğdu. 1989 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Makina Mühendisliği Bölümünden mezun oldu. Kotekna Gözetim A.Ş. 'de kalite kontrol elemanı olarak 8 ay, askerlik sonrası 1991 yılında BOSAŞ A.Ş.'de işletme mühendisi olarak çalıştı. 1991 yılı sonu itibari ile halen görev yaptığı ARÇELİK A.Ş. Tüketici Hizmetleri Trabzon Bölge Yöneticisi olarak çalışmaktadır. Evli ve 3 çocuk babasıdır.

ŞUBEDEN

12. DÖNEM ŞUBE YÖNETİM KURULU

İsmail ÖZSALİH (Şube Yönetim Kurulu Üyesi)

1953 Trabzon doğumlu, evli ve 3 çocuk babasıdır. 1975 ANKARA DMMA Makine Bölümünden mezun olmuştur. Askerlik sonrası 2 yıl KÖY HİZMETLERİ'nde makine mühendisi olarak görev yaptı. Daha sonra 1980 yılından itibaren özel sektörde sırası ile ZİHNİ HOLDİNG ve IŞIKLAR HOLDİNG'te bölge müdürlüğü görevlerinde bulundu. 1992 yılından itibaren HÜRSAN KAZAN ve MAK. SAN. Tic.A.Ş. de genel müdür olarak görev yapmaktadır.

Hasan AÇICI (Şube Yönetim Kurulu Üyesi)

18.12.1965 tarihinde Trabzon'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Trabzon'da tamamladı. 1983 yılında girdiği KTÜ Makina Mühendisliği Bölümünden 1987 yılında mezun oldu. Halen Borusan Makina'da Trabzon Şube Müdürü olarak görev yapmaktadır. Hobileri arasında avcılık ve futbol bulunmaktadır. Evli ve 2 çocuk babasıdır.

Evli ve iki çocuk babasıdır.

Sezgin ÇAKIN (Şube Yönetim Kurulu Üyesi)

1973 yılında Trabzon'un Yomra ilçesinde doğdu. 1996 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Makina Mühendisliği Bölümünden mezun olduktan sonra İstanbul'da Bina İçi Doğalgaz Tesisatı taahhüt işleri yapan Koçak Mühendislik firmasında 3 yıla yakın bir süre çalıştı. 1999 yılında askerlik hizmetini kısa dönem olarak tamamladıktan sonra 2000 yılında Montaj Yolu ile Asansör İmalatı yapan Seal Asansör San.Tic. ve Ltd. şirketinde göreve başladı. Halen bu firmada çalışmaktadır.

Kalite sistem Belgelendirme ve Eğitim Hizmetleri Ltd. Şirketinin Baş denetçiliği görevini de yürütmektedir.

2002/2004 ve 2004/2006 çalışma dönemlerinde MMO Trabzon Şubesi Yönetim Kurulu Yedek Üyesi olarak iki dönem görev aldı. Şube asansör komisyonu başkanlığı yaptı. Asansör Avan Proje Hazırlama Esasları konusunda MMO Trabzon şubesinde ve Mimarlar Odası Trabzon Şubesinde seminerler verdi. Evli ve iki çocuk babasıdır.

ŞUBEDEN

12. DÖNEM ŞUBE YEDEK YÖNETİM KURULU

HÜSEYİN AZIZOĞLU

1975 yılında Trabzon Sürmene'de doğdu. İlk orta ve lise tahsilini Sürmene'de tamamladı. 1996 yılında Yıldız Teknik Üniversitesi Makina Mühendisliği Bölümünden mezun oldu. 1993 -1999 yılları arasında İstanbul'da asansör sektörüyle iş hayatına başladı. 1999 yılında Trabzon'a dönerek iş hayatına burada devam etti. 1999 yılından bu güne kadar serbest mühendislik (asansör sektörü), inşaat ve akaryakıt sektörlerinde iş hayatına devam etmektedir. Evli ve 1 çocuk babasıdır.

PELİN UZUNALI

1971 yılında Trabzon'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Trabzon'da tamamladı. 1994 yılında KTÜ Makina Mühendisliği Bölümünden mezun oldu. 1994 yılında Saray Mühendislik Bürosunda, 1994-1996 yılları arasında Oyma Makina San. ve Tic. A.Ş. 'de, 1996-2005 yılları arasında SGM Gıda San. ve Tic. A.Ş.' de görev yaptı. 2005 yılından itibaren Karayolları 10. Bölge Müdürlüğü'nde Makina Maliyet Mühendisi olarak çalışmaktadır.

TUBA UÇAK

1979 yılında Trabzon'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Trabzon'da tamamladı. 2000 yılında KTÜ Makina Mühendisliği Bölümünden mezun oldu. Özel bir şirkette çalışmaktadır.

Gürkan KARACA

02.04.1969 tarihinde Trabzon'da doğdu. 1998 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Makina Mühendisliği bölümünden mezun oldu. 1989-1998 yılları arasında TOFAŞ Yetkili Servis İşletmeciliği, 1998-2000 yılları arasında Proton araçlarının Satış Sonrası Bölge Müdürlüğü görevlerinde bulundu. 2000 yılından beri serbest ticaretle uğraşmaktadır.

ŞUBEDEN

12. DÖNEM ŞUBE YEDEK YÖNETİM KURULU

YASİN ALEMDAĞ

1975 yılında Trabzon'da doğdu. 1996 yılları arasında KTÜ Makina Mühendisliği Bölümünden mezun oldu. 1996-2000 yılları arasında Malzeme Bilimlerinde yüksek lisans, 2000-2007 yılları arasında doktorasını yaptı. 1997-2000 yılları arasında araştırma görevlisi, 2000 yılından bu yana KTÜ TMYO 'nda öğretim görevlisi olarak görev yapmaktadır. KTÜ-TMYO'da 2002-2004 yılları arasında Bölüm Başkan Yardımcılığı, 2002 yılından bu yana sırasıyla Staj Koordinatörü, Makina Laboratuvarı Sorumlusu görevlerinde bulundu. Halen KTÜ-TMYO'nda müdür yardımcısı olarak görev yapmaktadır. İngilizce bilmektedir.

YASİN ÜÇÜNCÜ

1974 yılında Trabzon'un Akçaabat ilçesine bağlı Akçaköy'de doğdu. İlk, orta ve Lise tahsilini Trabzon'da tamamladı. 1993 yılında birincilik ile bitirdiği Ordu Meslek Yüksek Okulundan dikey geçişle Atatürk Üniversitesi Makina Mühendisliği Bölümüne geçti. 1996 yılında mezun oldu. 1997 yılından beri halen şirket müdürlüğü görevini sürdürdüğü Ortes Tesisat Mühendislik Hizmetleri Turizm İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. Ltd. Şti. de çalışma hayatına başladı. Evli ve 1 çocuk babasıdır.

HALİM YILDIRIM

1958 yılında doğdu. 1984 yılında Fırat Üniversitesi Makina Mühendisliği Bölümünden mezun oldu. Askerlik görevini Hakkari Yüksekova Dağlıca Karakolunda yedek subay olarak tamamladı. Kırşehir'de Oralsan kesici takım fabrikasında planlama mühendisi olarak, İstanbul Sultanbeyli Belediyesinde makina ikmal şefi olarak, bir müddet talaşlı imalat sektöründe mühendis olarak çalıştı. Son beş yıldan beri Isıtma/soğutma, mekanik tesisat sektöründe çalışmaktadır. Almanca bilmektedir. Evli ve 3 kız çocuğu babasıdır.

ŞUBEDEN

İŞYERİ TEMSİLCİLERİ

KURUMLAR	ADI SOYADI		
		Telekom	Temel KUL
Serbest Çalışanlar	Seyfullah KINALI Tayfun Hikmet EYÜBOĞLU Ethem Hünkar YILMAZ	Tedaş	Orhan SEVGİ Hasan YILMAZ
K.T.Ü	Nurhan GÜRSEL ÖZMEN	Sanayi İl Müd. İl Özel İdaresi	Cemal ÇUVALCI İbrahim Kamuran SADIKLAR Halil İbrahim PEHLİVAN
Belediye	İsmail Hakkı AKBULUT Kemal AKÇAY	Bayındırlık	Ahmet TEKKE Levent TÜZÜN Adil ÖZKURT
Karayolları	Arif SAYLAM Pelin UZUNALI	MTA	Metin EKİNCİ
İller Bankası	Necmi ŞANLI Volkan BEKTAŞ	PTT	Selim MUMCU
DSİ	Arif ÖZAYTEKİN İzzet ÇOBAN	Organize Sanayi	M.Emin KİTAPÇI Erkut ÇELEBİ Ümran OYMAN

ADRES GÜNCELLEME FORMU

Adı-Soyadı :..... Sicil No. :.....
İşyerinin Adı :..... İşyeri Tel. :.....
İşyeri Adresi :..... Fax No. :.....
.....
Ev Adresi :..... Ev Tel. :.....
.....
E-mail Adresi :..... Cep Tel. :.....
.....
Yazışma Adresi :.....

Etkinliklerimizi size daha kolay duyurabilmek, yayınlarımızı size daha sıhhatli ulaştırabilmek ve yayımlanacak olan "Üye Adresleri Fihristi" için, yukarıdaki formu doldurarak elden veya faxla şubemize ulaştırınız.

ŞUBEDEN

ŞUBE UZMANLIK KOMİSYONLARI

1-ASANSÖR KOMİSYONU

- A. Şaban BÜLBÜL
- B. Sezgin ÇAKIN
- C. M.Sabri DUMAN
- D. Lütfü GÜRLER
- E. Taner TEPECİK
- F. İsmail Hakkı AKBULUT
- G. Zeki TAKAOĞLU
- H. Hasan YILMAZ (Belediye)

2-BÜLTEN KOMİSYONU

- A. Hamdullah ÇUVALCI
- B. İbrahim SAĞLAM
- C. Lütfü ÖZDEN
- D. Haydar ÇORUHLU
- E. Özkan ÖZTÜRK
- F. Pelin UZUNALI
- G. İzzet ÇOBAN
- H. Bora DEĞERLİ
- İ. Tuba UÇAK
- J. Nurhan GÜRSEL ÖZMEN

3- DOĞALGAZ VE ALTERNATİF YAKITLAR KOMİSYONU

- A. Osman Gökhan BALI
- B. Ertan BAYDAR
- C. M.Suat HACISALİHOĞLU
- D. Alpaslan ÖZDEMİR
- E. Yasin ÜÇÜNCÜ
- F. Ali MİRİOĞLU
- G. Murat ARMUTCU
- H. Sevtap BEKİRCAN
- İ. Temel KUTOĞLU
- J. Mehmet ÖZBAYRAK

4- ÇEVRE VE ENERJİ KOMİSYONU

- A. Osman Gökhan BALI
- B. Burhan ÇUHADAROĞLU
- C. Atilla BİLGİN
- D. Hakan BAYRAKTAR
- E. Mehmet DURMUŞ
- F. Alpaslan ÖZDEMİR
- G. Hasan YILMAZ (Tedaş)
- H. Adem BAŞARAN

5-İŞ GÜVENLİĞİ KOMİSYONU

- A. Sezgin ÇAKIN
- B. Emrullah DEMİRCİ
- C. İrfan ERDEM
- D. Cemal AKDENİZ
- E. İsmail BİLGİ
- F. Şebnem TURHAL

6-İŞ MAKİNALARI KOMİSYONU

- A. Hasan AÇICI
- B. Süleyman TAŞKIN
- C. Halil İbrahim PEHLİVAN
- D. Şener AKDEMİR
- E. Mustafa MACİT

7-ÖĞRENCİ ÜYE KOMİSYONU

- A. Şaban BÜLBÜL
- B. Hamdullah ÇUVALCI
- C. Murat AYDIN
- D. Yücel ÖZMEN
- E. Bora DEĞERLİ
- F. Yasin ALEM DAĞ
- G. Tuba UÇAK

8-SANAYİ KOMİSYONU

- A. İsmail ÖZSALİH
- B. Mehmet TUNÇ
- C. Haluk GÜNER
- D. M.Emin KİTAPÇI
- E. M.Suat HACISALİHOĞLU
- F. Erkan TURAN
- G. Ayhan SÜRMEK
- H. Turkey GÜMÜŞ

9-SMM KOMİSYONU

- A. Şaban BÜLBÜL
- B. İbrahim SAĞLAM
- C. Seyfullah KINALI
- D. Ethem Hünkar YILMAZ
- E. Recai KUKUL
- F. Mehmet BERBER
- G. Osman UZ
- H. Bakiye KULOĞLU

ŞUBEDEN

ŞUBE UZMANLIK KOMİSYONLARI

10-SOSYAL ETKİNLİKLER KOMİSYONU

- A. Şaban BÜLBÜL
- B. Mehmet TUNÇ
- C. Ayhan SÜRME
- D. Serpil ÜSTÜN
- E. Tuba UÇAK
- F. Arzu BORAN
- G. Özkan ÖZTÜRK
- H. Bora DEĞERLİ
- İ. İsmail Levent DÖNMEZ
- J. Gürkan KARACA

11-TESİSAT KOMİSYONU

- A. İsmail ÖZSALİH
- B. Levent TÜZÜN
- C. Haydar ÇORUHLU
- D. Adil ÖZKURT
- E. Sevtap BEKİRCAN
- F. Lütfü ÖZDEN
- G. Yusuf YAĞCIOĞLU
- H. Yasin ÜÇÜNCÜ
- İ. Tuncay ÜÇÜNCÜ
- J. Cevdet DURGUN
- K. Halim YILDIRIM

12-KENTLEŞME VE YEREL YÖNETİMLER KOMİSYONU

- A. Osman Gökhan BALI
- B. Ayhan SÜRME
- C. Cemal AKDENİZ
- D. Akın KAZAZ
- E. Özkan ÖZTÜRK
- F. Seyfullah KINALI
- G. Selahaddin ÇEBİ
- H. Erkut ÇELEBİ
- İ. Ömer KATIRCIOĞLU

13-HİDROLİK VE PNÖMATİK KOMİSYONU

- A. İsmail NEBİOĞLU
- B. H.Ümran OYMAN
- C. Erkan TURAN
- D. Mustafa Sabri DUMAN
- E. Hasan BAŞ

14-ULAŞIM VE TRAFİK KOMİSYONU

- A. Osman Gökhan BALI
- B. Ertan BAYDAR
- C. Ayhan SÜRME
- D. Hüseyin KAZDAL
- E. Halit BIYIKLI

- F. Yakup HANCI
- G. Hilmi BARUTÇU
- H. Tayfun Hikmet EYÜBOĞLU

15-ÜRÜN TEKNİK MEVZUATI VE CE KOMİSYONU

- A. Sezgin ÇAKIN
- B. Emrullah DEMİRCİ
- C. Cevdet GENÇ
- D. İsmail BİLGİ
- E. Arzu BORAN
- F. Taner TEPECİK

16-KAMU POLİTİKALARI KOMİSYONU

- A. Hamdullah ÇUVALCI
- B. Haydar REVİ
- C. Ayhan SÜRME
- D. İbrahim SAĞLAM
- E. Türkay GÜMÜŞ
- F. Coşkun DİLBER

17-EĞİTİM KOMİSYONU

- A. Hamdullah ÇUVALCI
- B. Sezgin ÇAKIN
- C. Orhan AYDIN
- D. Burhan ÇUHADAROĞLU
- E. Hasan SOFUOĞLU
- F. Hasan YILDIZ
- G. Levent TÜZÜN
- H. Emrullah DEMİRCİ

18-KENT GÜNDEMİ İZLEME KOMİSYONU

- A. Osman Gökhan BALI
- B. Şaban BÜLBÜL
- C. Ayhan SÜRME
- D. Osman Şerif DEMİRKİR
- E. M.Suat HACISALİHOĞLU
- F. Edip SEVİNÇ
- G. İbrahim SAĞLAM
- H. Burhan ÇUHADAROĞLU
- İ. Türkay GÜMÜŞ
- J. Coşkun DİLBER
- K. Erkut ÇELEBİ
- L. M.Emin KİTAPÇI
- M. Nihat HEKİMOĞLU
- N. Bora DEĞERLİ
- O. Ahmet KAYA
- P. Hüseyin AZİZOĞLU
- Q. Yusuf Ziya YILMAZ

ŞUBEDEN ZİYARETLERİMİZ

Yeni Yönetim Kurulu Trabzon Valisi Nuri Okutan'ı makamında ziyaret etti

Yeni Yönetim Kurulu Trabzon Emniyet Müdürü Feridun Boz'u makamında ziyaret etti

Yeni Yönetim Kurulu Trabzon Belediye Başkanı M. Volkan Canalıoğlu'nu makamında ziyaret etti

Yeni Yönetim Kurulu K.T.Ü. Rektörü Prof. Dr. İbrahim ÖZEN'i makamında ziyaret etti

Yeni Yönetim Kurulu Mühendislik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Alemdar Bayraktar'ı makamında ziyaret etti

Yeni Yönetim Kurulu K.T.Ü. Makina Müh. Böl. Bşk. Prof. Dr. Orhan Aydın'ı makamında ziyaret etti

ŞUBEMİZ

KOMİSYON ÇALIŞMALARI

Yeni çalışma döneminde yeniden yapılandırılan komisyonlar çalışmalarına başladı.

Hamdullah Çuvalcı başkanlığında toplanan Bülten Komisyonu 2008 yılının ilk toplantısını 20 Şubat 2008 tarihinde Makina Mühendisleri Trabzon Şubesi Toplantı Salonu'nda gerçekleştirdi.

Toplantıda 2008 yılı içerisinde yayınlanacak olan 6 adet Bülten dergisinde yapılacak değişiklikler ve yeni düzenlemeleri hakkında bilgi alışverişinde bulunuldu.

Daha sonra, ilk sayı için düzenlemeler yapıp karara bağlandı.

KAZAN DAİRESİ VE KALORİFER KAZANI DENETLEME KOMİSYONU TOPLANTISI YAPILDI

Trabzon Belediyesi ile imzalanan protokol ile Trabzon Belediyesi sınırları içerisindeki binaların kazan daireleri ve kalorifer kazanlarının denetimi Şubemiz uzman üyeleri tarafından oluşturulan komisyon tarafından yapılmaya başlandı. 26 Şubat 2008'de yapılan toplantıda 398 adet konutun kazan dairesi ve kalorifer kazanları denetlendiği belirlenirken, geriye kalan binaların denetlenmesinin ise 2 ay içerisinde bitirilmesine karar verildi.

(Şube Basın Açıklamaları)

ŞUBEDEN

KIŞ AYLARINDA YAŞANAN SOBA ŞOFBEN (KARBON MONOKSİT) ZEHİRLENMELERİNE DİKKAT !

Bilgisizlik, yanlış kullanım ve ihmal yüzünden her yıl binlerce insanımız soba, şofben, kombi ve kullanımlarından dolayı karbon monoksit zehirlenmesine maruz kalmaktadır. Hidrokarbon içeren kömür, LPG, sıvı yakıt ve doğal gaz gibi fosil yakıtların soba, şofben vb. cihazların hatalı montaj ve yanlış kullanımından oluşan kazalar, özellikle alçak basınçlı odoslu havaların sık yaşandığı kış aylarında artmaktadır.

Geçtiğimiz yıllarda olduğu gibi, içinde bulunduğumuz kış aylarında da bu kazalardan kaynaklanan zehirlenme ve ölümler ne yazık ki yaşanmaktadır.

Kokusuz, renksiz, tatsız bir gaz olan karbon monoksitten kaynaklanan zehirlenmelerin özellikle uykuda iken farkına varılmasının güçlüğü bu zehirlenmeye karşı önlemler konusunda daha bilinçli olunmasını gerektirmektedir.

Soba, şofben zehirlenmelerine maruz kalmamak için aşağıdaki hususlara dikkat etmek gerekmektedir.

KÖMÜRLÜ SOBALARDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

- Sobada eksik yanma sonucu oluşan karbon monoksit gibi zararlı gazlar oda içine sızarsa zehirlenmelere neden olur.
- Sobalar kurulmadan önce mutlaka bacanın çekişi kontrol edilmeli, yeterli çekişe sahip olmayan bacalara soba bağlantısı yapılmamalıdır.
- Soba kurulu olan hacimler sık sık havalandırılmalı bacadan çekilen kadar temiz havanın içeri girmesi sağlanmalıdır.
- Sobaların boruları ve bacası ayda bir kez mutlaka temizlenmelidir.
- Soba alımında, sobaların TSE standartlarına uygunluğuna dikkat edilmelidir.
- Aynı şekilde kullanılan yakıtın standartlara uygunluğu ve izin belgesi olmayan satıcılardan kömür alınmaması da önem

taşımaktadır.

- Soba aşırı doldurulmamalıdır. Aşırı doldurulan sobanın duman yolu daralır ve soba içinde düzensiz ısı dağılımı olacağından baca çekişi zayıflar.
- Alttan yakılan kömür sobalarında karbon monoksit zehirlenmesi riski artmaktadır. Soba tutuşturulurken yakıtın üstten yanması sağlanmalıdır. Böylece soba içinde ortaya çıkan zehirli gazlar yanarak sobayı terk ederler.
- Kömürü tutuşturmak için üzerine az miktarda kağıt ya da karton ve bunların üzerine de kolay yanan çıra ve odun konulmalıdır.
- Sönmekte olan sobaya tutuşması güç yakıtların asla konmaması gerekir. Yakıt iyi olsa bile yavaş yavaş ilave edilmelidir.
- Soba yakıtla beslenirken, yeni atılan yakıtın üzerine kor halindeki yakıttan bir miktar konulması, sobadaki yakıtın sürekli olarak üstten yanmasını sağlar.
- Yatmadan önce sobaya kesinlikle yakıt konulmamalıdır.
- Yatak odalarında soba kurulmamalı, soba kurulu yerlerde gece yatılmamalıdır.
- Özellikle alçak basınçlı-odoslu havalarda ölüm olayları artmaktadır. Bacalar standartlara uygun değilse alçak basınçlı-odoslu havalarda soba yapılmamalıdır.

ŞOFBEN KULLANIMINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

- Şofbenler, mutlaka standarda uygun, çekişi kontrol edilmiş bir bacaya bağlanmalıdır. Baca bağlantısı olmayan (bina aydınlığına v.b. bağlı) şofben asla çalıştırılmamalıdır.
- Şofbenin monte edileceği mekan yeterli büyüklükte olmalıdır. Şofben mümkünse

(Şube Basın Açıklamaları)

ŞUBEDEN

Bilgisizlik, yanlış kullanım ve ihmal yüzünden her yıl binlerce insanımız soba, şofben, kombi ve kullanımlarından dolayı karbon monoksit zehirlenmesine maruz kalmaktadır. Hidrokarbon içeren kömür, LPG, sıvı yakıt ve doğal gaz gibi fosil yakıtların soba, şofben vb. cihazların hatalı montaj ve yanlış kullanımından oluşan kazalar, özellikle alçak basınçlı lodoslu havalarda sık yaşandığı kış aylarında artmaktadır.

Geçtiğimiz yıllarda olduğu gibi, içinde bulunduğumuz kış aylarında da bu kazalardan kaynaklanan zehirlenme ve ölümler ne yazık ki yaşanmaktadır.

Kokusuz, renksiz, tatsız bir gaz olan karbon monoksitten kaynaklanan zehirlenmelerin özellikle uykuda iken farkına varılmasının güçlüğü bu zehirlenmeye karşı önlemler konusunda daha bilinçli olunmasını gerektirmektedir.

Soba, şofben zehirlenmelerine maruz kalmamak için aşağıdaki hususlara dikkat etmek gerekmektedir.

KÖMÜRLÜ SOBALARDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

- Sobada eksik yanma sonucu oluşan karbon monoksit gibi zararlı gazlar oda içine sızarsa zehirlenmelere neden olur.
- Sobalar kurulmadan önce mutlaka bacanın çekişi kontrol edilmeli, yeterli çekişe sahip olmayan bacalara soba bağlantısı yapılmamalıdır.
- Soba kurulu olan hacimler sık sık havalandırılmalı bacadan çekilen kadar temiz havanın içeri girmesi sağlanmalıdır.
- Sobaların boruları ve bacası ayda bir kez mutlaka temizlenmelidir.
- Soba alımında, sobaların TSE standartlarına uygunluğuna dikkat edilmelidir.
- Aynı şekilde kullanılan yakıtın standartlara uygunluğu ve izin belgesi olmayan satıcılardan kömür alınmaması da önem taşımaktadır.
- Soba aşırı doldurulmamalıdır. Aşırı doldu-

rulan sobanın duman yolu daralır ve soba içinde düzensiz ısı dağılımı olacağından baca çekişi zayıflar.

- Alttan yakılan kömür sobalarında karbon monoksit zehirlenmesi riski artmaktadır. Soba tutuşturulurken yakıtın üstten yanması sağlanmalıdır. Böylece soba içinde ortaya çıkan zehirli gazlar yanarak sobayı terk ederler.
- Kömürü tutuşturmak için üzerine az miktarda kağıt ya da karton ve bunların üzerine de kolay yanan çıra ve odun konulmalıdır.
- Sönmekte olan sobaya tutuşması güç yakıtların asla konmaması gerekir. Yakıt iyi olsa bile yavaş yavaş ilave edilmelidir.
- Soba yakıtla beslenirken, yeni atılan yakıtın üzerine kor halindeki yakıttan bir miktar konulması, sobadaki yakıtın sürekli olarak üstten yanmasını sağlar.
- Yatmadan önce sobaya kesinlikle yakıt konulmamalıdır.
- Yatak odalarında soba kurulmamalı, soba kurulu yerlerde gece yatılmamalıdır.
- Özellikle alçak basınçlı lodoslu havalarda ölüm olayları artmaktadır. Bacalar standartlara uygun değilse alçak basınçlı lodoslu havalarda soba yakılmamalıdır.

ŞOFBEN KULLANIMINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

Osman Gökhan BALI
MMO Trabzon Şube Başkanı

(Şube Basın Açıklamaları)

ŞUBEDEN

BASİT ÖNLEMLERLE ELEKTRİK TASARRUFU

Herkesin şikâyet ettiği yüksek elektrik faturalarının alınacak basit önlemlerle yarı yarıya indirilebileceği belirlendi.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası Trabzon Şube Başkanı Osman Gökhan Bali, buzdolabının kapaklarının pudrayla temizlenmesi, televizyon, vcd ve dvd'nin kapama düğmelerinden kapatılması, ütünün iş bitiminden 5 dakika önce fişten çekilmesi, 20 wattlık floresan kullanılması halinde faturalarda yüzde 35 ile yüzde 50 arasında düşüş gerçekleşebileceğini belirtti.

Bali, basit önlemlerle elektrik faturalarının yarı yarıya düşmesiyle Türkiye genelinde yıllık 2,5 milyar dolarlık elektrik tasarrufu sağlanabileceğini vurguladı. Elektriğin dağıtım ve kullanımının kolay ancak pahalı olduğunu, Türkiye'de üretilen enerjinin yüzde 43'ünün konutlarda tüketildiğini bildiren Bali, çok basit bazı önlemlerle bu enerjinin dörtte birinin tasarruf edilebileceğini ve bunun ülke ekonomisine katkı sağlayacağını, kaydetti.

Buzdolabını pudrala, faturan ucuzlasın

Günün 24 saati kullanılan buzdolabında da basit önlemler ile tasarruf sağlanabileceğini belirten Bali, şu önerilerde bulundu; "Buzdolabının kapı içi manyetik bantları ayda bir kez sabunlu su ile temizlenmeli ve pudralanmalıdır. Yemekler, sıvılar kapaklı olarak dolaba konulmalıdır. Aksi takdirde buzlanma ve nem artar. Bu da dolap kompresörünün daha fazla çalışmasına ve daha fazla elektrik tüketmesine neden olur. Buzluktaki buz kalınlığı 56 milimetreyi aşmadan eritilmelidir. Buzdolabına sıcak yiyecek ve içecek konulmamalıdır. Buzdolabının kapısı açık unutulmamalıdır. Bu basit önlemler ile buzdolabının faturaya yansıyan bölümünde yüzde 50'ye varan düşüş sağlanabilir. Televizyon, vcd ve dvd'ler de kullanılmadıkları zaman kapatılmaları da önemlidir. Bu cihazlar çalışmadıkları zaman mutlaka cihaz üzerindeki açma-kapama düğmesinden kapatılmalıdır. Uzaktan kumanda ile kapatılan cihazlar elektrik tüketmeye devam eder. Harcanan bu enerji aletin normal kullanım enerjisinin yüzde 5'i kadardır. Bu

basit önlem ayda 3 YTL civarında bir katkı sağlar. Ayrıca Ütüleme işini bitirmeden 5 dakika önce ütüyü prizden çekin ve işinizi ütünün içinde kalan ısıyla bitirin. Bu basit önlemlerle bir ampulün bir saat daha fazla aydınlatılması sağlanabilir" dedi.

Aydınlatmada enerji tasarrufu

Aydınlatmada enerji tasarrufu yapabilmek için bazı hususlara değinen Bali sözlerine şöyle devam etti; "Bir akkor lamba, kompakt floresan lamba ile değiştirildiğinde yüzde 80 kadar aydınlatma maliyeti azalır. Odadan ayrılırken lambalar kapatılmalıdır. Aile bireyleri odadan ayrılırken lambaları kapatmalarını hatırlatacak notlar konması faydalı olacaktır. Gün ışığından mümkün olduğunca faydalanılmalıdır. Odalar doğal aydınlık avantajını daha iyi kullanacak şekilde düzenlenmelidir. Pencere yakınına bir masa ve sandalye yerleştirilerek elektrik faturalarında gerçek bir azalma sağlanabilir. Dış kapı ışıldakları halojen lambalarla değiştirilebilir. 50-90 watt'lık bir halojen lamba, iki kat fazla watt'lı standart bir reflektör lamba yerine takılırsa yine aynı aydınlatma elde edilir. Lambaların ve armatürlerin periyodik olarak bakımları yapılmalıdır. İyi yapılmayan bakım sonucunda lamba üzerinde biriken tozlar faydalı ışık miktarını azaltır. Duvarlar ve tavanlar açık renkli boya ile boyanmalı, dekorasyon eşyaları mümkün olduğunca açık renkli seçilmelidir. Lamba ışık çıktısı verimli olarak kullanılmalıdır. Daha fazla ışığa ihtiyaç duyulan bölümlerde çok sayıda düşük güçlü lamba yerine daha yüksek güçlü tek bir lamba kullanmak daha verimli bir aydınlatma sağlar. Dekoratif lambalar ışığı sizin istemediğiniz yönlere gönderir. Açık renk, şeffaf gölgelikli abajurlar ışığı daha iyi geçirirler. Zamanlayıcılar, fotoseller, ya da yaklaşım sensörleri vasıtasıyla aydınlatmanın kontrol edilmesi de enerji tasarrufu sağlar" diye konuştu.

Tarih: 06.02.2008

Osman Gökhan BALI
MMO Trabzon Şube Başkanı

TMMOB'DEN

DAHA ETKİN, DAHA İŞLEVSEL VE DAHA DEMOKRATİK BİR TMMOB ÖRGÜTLÜLÜĞÜ İÇİN HAYDİ GÖREVE!

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, 4 Ocak 2008 tarihinde TMMOB örgütlülüğüne yönelik bir mesaj yayımladı.

TMMOB Örgütlülüğüne; Sevgili Arkadaşlar,

Çift yılların ilk beş ayı, TMMOB ortamı açısından bir demokrasi şöleninin gerçekleştiği aylardır. Şubelerimizden başlayıp, Odalarımıza, oradan da TMMOB'ye uzanan Genel Kurul süreçlerinin yaşandığı aylar içerisindeyiz.

Öncelikle görev süreleri tamamlanacak olan Yönetim Kurulu Üyesi arkadaşlarıma, TMMOB'nin bir döneminde kişisel birikimlerini örgütümüzün birikimleri ile harmanlayarak, özel yaşamlarından zaman ayırarak yürüttükleri Oda çalışmaları ve örgütümüze verdikleri katkıdan dolayı Yönetim Kurulumuz adına teşekkür ediyorum.

Bilim ve teknolojiyi insanla buluşturan bir meslek grubunun üyeleri olan biz mühendis, mimar ve şehir plancıları; sıkıntılı, sancılı, sorunlu bir ülkede yaşayan tüm yurttaşlar gibi önemli sorunlarla karşı karşıyayız. İşsizlik, mesleğimizi uygulamada karşılaştığımız engeller ve bunların sonucu olarak mesleki ve ekonomik haklarımızda gerileme bu sorunların başlarında gelmektedir. Sorunlarımız halkımızın sorunlarından ayrı değildir.

Hepimiz biliyoruz: Ülkemizde özellikle son yirmi beş yıldır kapitalist küreselleşmeye uyum adına uygulanan politikalar, uluslararası sermayenin direktifleriyle yönlendirilmektedir. Kısaca IMF politikaları olarak adlandırdığımız dışa bağımlı bu politikalar emeğin ve halkın büyük çoğunluğunun aleyhine işlemektedir.

Bu nedenlerle, mesleğimizi uygulayabileceğimiz ortamların yaratılması mücadelesi, yani bağımsızlık, demokrasi, kalkınma ve hakça paylaşma mücadelesi her zaman olduğundan daha fazla önem taşır hale gelmiştir.

Bu nedenler, bu temel ortak gündem maddesi etrafında örgütlülüğümüzü güçlendirmeyi, ortak politikalarımızı belirlemeyi ve ortak mücadeleyi örgütlemeyi ve örgütlenmemizi güçlendirmeyi zorunlu kılmaktadır.

"Bu ülke insanının TMMOB'ye ihtiyacı vardır" sözünden hareketle; "TMMOB'nin odalarına, odaların şubelerine, şubelerin çalışmalarına aktif katkı koyacak örgütlü üyelere ihtiyacı vardır" sözü şimdi çok daha anlamlı. Neo-liberal politikalara karşı, gericiliğe karşı, darbe özlemcilerine karşı "Başka bir Türkiye, başka bir yaşam mümkündür" demek ve bunun gereklerini yapmak şimdi çok daha önemli.

Genel Kurullarımız, mesleğimizi uygulayarak bilimi ve teknolojiyi halkımızın hizmetine sunmak ve emeğimizin karşılığında insanca bir yaşam düzeyine kavuşmak isteyen biz mühendis, mimar ve şehir plancılarının, sorunlarımızın üstesinden gelmek için ihtiyaç duyduğumuz umut ve inanç ortamının yaratılmasına, örgütlülüğümüzün gelişmesine ve güçlenmesine, çalışanların birlikteliğinin sağlanmasına katkıda bulunacaktır. Buna inanıyorum.

Hep birlikte yazdık:

TMMOB ve bağlı Odaları; mesleki demokratik kitle örgütüdür. Demokrat ve yurtsever karakterdedir. Emekten ve halktan yanadır. Anti-emperyalisttir, Yeni Dünya Düzeni teorilerinin, ırkçılığın ve gericiliğin karşısındadır. Siyasetin dar

TMMOB'DAN

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğanacı, 4 Ocak 2008 tarihinde TMMOB örgütlülüğüne yönelik bir mesaj yayımladı.

TMMOB Örgütlülüğüne;

Sevgili Arkadaşlar,

Çift yılların ilk beş ayı, TMMOB ortamı açısından bir demokrasi şöleninin gerçekleştiği aylardır. Şubelerimizden başlayıp, Odalarımıza, oradan da TMMOB'ye uzanan Genel Kurul süreçlerinin yaşandığı aylar içerisindeyiz.

Öncelikle görev süreleri tamamlanacak olan Yönetim Kurulu Üyesi arkadaşlarıma, TMMOB'nin bir döneminde kişisel birikimlerini örgütümüzün birikimleri ile harmanlayarak, özel yaşamlarından zaman ayırarak yürüttükleri Oda çalışmaları ve örgütümüze verdikleri katkıdan dolayı Yönetim Kurulumuz adına teşekkür ediyorum.

Bilim ve teknolojiyi insanla buluşturan bir meslek grubunun üyeleri olan biz mühendis, mimar ve şehir plancıları; sıkıntılı, sancılı, sorunlu bir ülkede yaşayan tüm yurttaşlar gibi önemli sorunlarla karşı karşıyayız. İşsizlik, mesleğimizi uygulamada karşılaştığımız engeller ve bunların sonucu olarak mesleki ve ekonomik haklarımızda gerileme bu sorunların başlarında gelmektedir. Sorunlarımız halkımızın sorunlarından ayrı değildir.

Hepimiz biliyoruz: Ülkemizde özellikle son yirmi beş yıldır kapitalist küreselleşmeye uyum adına uygulanan politikalar, uluslararası sermayenin direktifleriyle yönlendirilmektedir. Kısaca IMF politikaları olarak adlandırdığımız dışa bağımlı bu politikalar emeğin ve halkın büyük çoğunluğunun aleyhine işlemektedir.

Bu nedenlerle, mesleğimizi uygulayabileceğimiz ortamların yaratılması mücadelesi, yani bağımsızlık, demokrasi, kalkınma ve hakça paylaşma mücadelesi her zaman olduğundan daha fazla önem taşır hale gelmiştir.

Bu nedenler, bu temel ortak gündem maddesi etrafında örgütlülüğümüzü güçlendirmeyi, ortak politikalarımızı belirlemeyi ve ortak mücadeleyi örgütlemeyi ve örgütlenmemizi güçlendirmeyi zorunlu kılmaktadır.

"Bu ülke insanının TMMOB'ye ihtiyacı vardır" sözünden hareketle; "TMMOB'nin odalarına, odaların şubelerine, şubelerin çalışmalarına

aktif katkı koyacak örgütlü üyelere ihtiyacı vardır" sözü şimdi çok daha anlamlı. Neo-liberal politikalara karşı, gericiliğe karşı, darbe özlemcilerine karşı "Başka bir Türkiye, başka bir yaşam mümkündür" demek ve bunun gereklerini yapmak şimdi çok daha önemli.

Genel Kurullarımız, mesleğimizi uygulayarak bilimi ve teknolojiyi halkımızın hizmetine sunmak ve emeğimizin karşılığında insanca bir yaşam düzeyine kavuşmak isteyen biz mühendis, mimar ve şehir plancılarımızın, sorunlarımızın üstesinden gelmek için ihtiyaç duyduğumuz umut ve inanç ortamının yaratılmasına, örgütlülüğümüzün gelişmesine ve güçlenmesine, çalışanların birlikteliğinin sağlanmasına katkıda bulunacaktır. Buna inanıyorum.

Hep birlikte yazdık:

TMMOB ve bağlı Odaları; mesleki demokratik kitle örgütüdür. Demokrat ve yurtsever karakterdedir. Emekten ve halktan yanadır. Anti-empyeralisttir, Yeni Dünya Düzeni teorilerinin, ırkçılığın ve gericiliğin karşısındadır. Siyasetin dar anlamını aşar, yaşamın her olayını siyasetle ilişkili görür. Barıştan yanadır. İnsan hakları ihlallerine karşıdır, insanlık onurunun korunmasından yanadır. Örgütsel bağımsızlığını her koşulda korur, gücünü sadece üyesinden ve bilimsel çalışmalardan alır. Meslek ve meslektaş sorunlarının, ülkenin ve halkın sorunlarından ayrılamayacağını kabul eder. Politikanın oluşturulmasında ve uygulanmasında demokratik merkezîyetçi yöntemleri uygular. Karar alma süreçlerinde demokratik ve katılımcıdır. Bağlı Odaları ile birlikte mühendis, mimar ve şehir plancılarımızın meslek alanlarını düzenler, üyesinin ve halkın çıkarlarını korur. Sanayileşme ve demokratikleşme alanlarında durum tespitleri yapar, politikalar ve çözüm önerileri üretir. Ülkenin demokratikleşmesi için çaba sarf eder. Kamuoyu oluşturmaya yönelik çalışmalar içinde tartış-

Mehmet SOĞANCI
TMMOB Başkanı

ODADAN

MÜHENDİSLİK UYARILARINA KULAK TIKANMAMALIDIR

Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Emin KORAMAZ'ın, Mersin Akdeniz Belediyesi'nde çalışan Oda üyesi bir makina mühendisinin bazı akaryakıt dolum tesislerinin yangın tesisat projelerini yanlış olduğu için imzalamaması üzerine sürgün edilmesi üzerine yaptığı yazılı açıklaması aşağıdadır.

MÜHENDİSLİK UYARILARINA KULAK TIKANMAMALIDIR

Akdeniz Belediyesi'nde Makina Mühendisi olarak çalışan ve aynı zamanda Mersin Sokak Çocukları Derneği Başkanı da olan üyemiz Sabahat Aslan, mühendislik hesapları ve kurallarına uymadığı gerekçesiyle, Mersin Karaduvar Mahallesi'nde inşaat ruhsatı almak isteyen bazı firmaların akaryakıt dolum tesislerinin yangın tesisat projelerini imzalamadığı için 10 yıldır görev yaptığı inşaat ruhsat şubesindeki görevinden alınarak Makine İkmal Müdürlüğüne sürgün edilmiştir.

3 yıl önce meydana gelen ATAŞ rafineri yangını ve verdiği zararlar henüz hafızalardadır. Akdeniz Belediyesine düşen görev, Karaduvar mahallesinde bulunan Akaryakıt Dolum Tesislerinde gerekli tüm güvenlik önlemlerini aldirmek ve bu yönde davranan personeli korumaktır.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası olarak gelişmelerin takipçisi olacağımızı belirtiyor,

Akdeniz Belediyesi Başkanı Kenan Yücesoy'dan meslektaşımızı yeniden eski görevine getirmesini bekliyoruz.

Emin KORAMAZ
TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Operatör Kursları

27 Ekim 1996 tarih 22800 Sayılı Gazetede yayımlanan ve Karayolları Trafik Kanunu'nun değişik 42. Maddesi hükümlerine ve Oda tüzüğü'nün kuruluş amaçları arasında yer alan "Sanayinin gereksinimi olan her kademede teknik iş gücünün planlanmasında, personelin yetiştirilmesinde ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak, gereksinilen personeli eğitmek ve belge vermek" esaslarına dayanılarak, TMMOB Makina Mühendisleri Odası tarafından yetkilendirilen Oda birimlerince iş makineleri operatör yetiştirme kursları düzenlenmektedir.

<u>Kursun Verildiği Yer</u>	<u>Tarihi</u>	<u>Katılımcı Sayısı</u>
Trabzon (Cengiz İnşaat)	20.01-31.01.2008	23
Artvin	20.01-31.01.2008	75 (2 Grup)
Trabzon	04.02-15.02.2008	30
Rize	16.02-27.02.2008	44 (2 Grup)

ODADAN

ENERJİ POLİTİKALARINDA DIŞA BAĞIMLILIĞIN YARATTIĞI SONUÇLAR DEĞERLENDİRİLMELİDİR

İran'ın doğal gaz sevkiyatını kesmesi, enerji politikalarında dışa bağımlılığın yarattığı sonuçları değerlendirmek ve yanlış politikaları gözden geçirmek için bir imkân olarak değerlendirilmelidir. Türkiye, mevcut gaz alım sözleşmelerini alım miktarları, alım fiyatları, ödeme şartları vb. kriterler yönünden 'Takrir-i Müzakere' konusu yapmalıdır.

İran'ın Türkiye'ye gaz sevkiyatını durdurması, 2006 Ocak ayında Rusya ve İran'ın, 2007 Ocak ayında da İran'ın ülkemize sattığı doğal gazı azaltmasını hatırlatmıştır. Kronikleşen sorun, yoğun kış şartları nedeniyle bugün İran'ın, yarın "arz sıkıntısı, fiyat sorunu" veya başka bir nedenle Rusya'nın Türkiye'ye sattığı gazı azaltmasıyla açıklanamayacak ve iddiaların aksine "üç-beş gün içinde" çözümlenmeyecek kadar ciddi bir sorundur. Son üç yılın Ocak aylarında yaşanan gelişmeler bu gerçeğe işaret etmektedir.

Sorunun temelinde yıllardır çeşitli siyasal iktidarlarca enerji sektöründe izlenen yerli, yeni ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımına ağırlık vermeyen, enerjide serbestleştirme politikaları ve dışa bağımlılık bulunmaktadır. Bu çarpık politikalar nedeniyle;

Zengin linyit ve taş kömürü kaynaklarımız yeterli bir şekilde değerlendirilmemiş, bugünkü elektrik üretim kapasitesinin dörtte biri oranında 10.000 MW kapasite ömür yakıtlı santraller kurulmamış,

Özelleştirileceği gerekçesiyle mevcut linyit yakıtlı santrallerde gerekli iyileştirme, kapasite artırımı, bakım ve onarım çalışmaları yapılmamış,

Zengin hidrolik kaynaklarımızın yalnızca 1/4'ü değerlendirilmiş, yapımı süren santrallerin süresi içinde bitirilmesi için DSİ'ye yeterli kaynak aktarılmamış,

Yerli rüzgâr ve jeotermal kaynaklarımız yeterince değerlendirilmemiş,

Toplam elektrik enerjisi üretiminin % 23,66'sı, "doğal gaz temin ve üretilen elektriğin satın alma" garantisi verilen özel sektör santrallerinden satın alınmış, elektrik üretiminin % 50'si doğal gaza dayandırılmış, ithal taş kömürü ile birlikte bu iki girdinin payı % 55'e ulaşmış,

Doğal gaz temininde Rusya'ya % 63, İran'a %18 oranında bağımlı kılınmış ve doğal gaz temin anlaşmalarına Türkiye aleyhine hükümler konulmuş,

Yeterli kapasitede doğal gaz depolama tesisleri zamanında inşa edilmemiştir.

Gaz temin programları bir dizi teknik öge yanı sıra politik parametre içermektedir. Bu nedenle gaz temin anlaşma ve programlarının ilgili tüm tarafların, uzmanların ve akademisyenlerin de katılacağı çok ciddi bir stratejik çalışma olarak ele alınması gerekmektedir. Zira ülkemiz; uluslararası arenada enerji kozunu elinden çıkarmakta, vanaları başkalarınca açılıp kapanabilecek bir küresel enerji savaşında "enerji koridoru" olmakla avunmaktadır.

Ülkemizin bir enerji krizi ile karşılaşmaması ve yaşanan bu tür uluslararası sorunlardan etkilenmemesi için kapsamlı adımlar atılması gerekmektedir.

Bu adımlar şunlardır:

1. Doğal gaza bağımlı enerji politikalarından bir an önce vazgeçilerek, yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarımıza yatırımlar yapılmalıdır. Doğal gazın gerek birincil enerji tüketiminde gerekse elektrik üretiminde payı azaltılmalıdır. Doğal gazın kentlerde ve sanayide kullanımının yaygınlaşması yanı sıra yeni tesis edilecek santrallerde yakıt olarak kullanılmasıyla doğal gaza talebin daha da artacağı resmi kurumlarca tahmin edilmektedir. Doğal gaz tüketim artışındaki en büyük etken, elektrik enerjisi üretiminin yaygın bir biçimde doğal gaza dayandırılmasıdır. Elektrik üretimi içinde ithal doğal gaz ve taş kömürünün elektrik üretiminde yarıya aşan payları, yerli ve yenilenebilir kaynaklar devreye alınarak, kademeli olarak önce % 30'lara, sonra dörtte birlere düşürülmelidir.

2. 190 milyar kws olarak gerçekleşmesi beklenen 2007 elektrik üretiminin neredeyse iki katı kapasitede yıllık üretimi sağlayabilecek yerli kaynaklar, atıl vaziyette değerlendirilmeyi beklemektedir. Yerli linyit kaynaklarının % 70'i, hidrolik kaynaklarının % 75'i, rüzgâr ve jeotermal potansiyelin ise neredeyse tamamı değerlendirilmeyi beklemektedir. Elektrik enerjisi üretiminde ulusal ve kamusal kaynaklar ile yerli, yeni ve yenilenebilir enerji kay-

ODADAM

naklarına ağırlık verilmelidir.

3. Özel olarak elektrik enerjisi üretiminde, genel olarak tüm enerji kaynaklarının temin ve kullanımında, ülke ve kamu çıkarlarını gözeterek bir strateji esas alınmalı ve ülke ölçeğinde geçerli olacak bir "Master Plan" uygulamasına geçilmelidir.

4. Doğal gaz ithalatı ile ülke ihtiyaçları arasında bir açık söz konusu olduğunda, kentlerin ve sanayinin gazı kesilmemeli, doğal gaz yakıtlı elektrik üretim santrallerine verilen gazda kesinti yapılmamalıdır.

5. Termik santrallerimizde gerekli bakım, onarım, iyileştirme, kapasite artırımı çalışmaları hızla sonuçlandırılmalı, çevre kirliliğini önleyecek önlemler alınmalı, bu santraller tam kapasitede çalıştırılmalıdır.

6. DSİ'nin hidrolik santral yatırımlarına gerekli kaynak aktararak hızla sonuçlandırılması sağlanmalıdır. EPDK lisans verdiği santrallerin yapım çalışmalarının öngörülen süre içinde sonuçlanıp sonuçlanmadığını denetlemelidir.

7. BOTAS'ın küçültülmesi politikaları son bulmalı, kurum güçlendirilmeli ve etkin kılınmalıdır. BOTAS'ın mevcut doğal gaz sözleşmelerinin özel kuruluşlara devrine son verilmelidir.

8. Enerji sektöründeki kamu kurumlarını küçültme, işlevsizleştirme, özelleştirme amaçlı politika ve uygulamalar son bulmalıdır. Mevcut kamu kuruluşları etkinleştirilmelidir. Doğal gaz ve petrol arama, üretim, iletim, rafinaj, dağıtım ve satış faaliyetlerinin entegre bir yapı içinde sürdürülmesi için BOTAS ve TPAO, "Türkiye Petrol ve Doğal Gaz Kurumu" bünyesinde birleştirilmelidir.

9. Mevcut doğal gaz alım sözleşmeleri yeniden görüşme konusu yapılmalı, anlaşmalarda fiyat, alınmayan gazın bedelinin ödenmesi, ödemelerin nakit olarak yapılması, gazın üçüncü ülkelere satılmasının önlenmesi vb. Türkiye aleyhine olan şartlar iptal edilmelidir. Satın alınan gaz bedellerinin mal ve hizmet ihracıyla ödenmesi sağlanmalıdır. Gaz teslimatlarında ihracatçı ülkelere kaynaklanan eksiklikler ve aksamalar tazminat konusu olmalıdır. İhracatçı ülkelerin günlük, aylık, yıllık satış miktarlarını taahhüt etmeleri sağlanmalıdır.

10. Yeni sahalarda ortak petrol ve doğal gaz aranması ve çıkarılması, ortak elektrik santralleri kurulması vb. projelerle Türkiye ile enerji alanında uzun vadeli ve kapsamlı ilişkiler kurmak isteyen

İran'a sorumlulukları hatırlatılmalı, dost bir devlet sorumluluğu ile davranması talep edilmelidir.

11. Yapı-İşlet ve Yap-İşlet-Devret santrallerinin sözleşmeleri tekrar gözden geçirilmeli, bu santrallere verilen gaz temin ve elektrik alım garantileri ile ayrıcalıklar iptal edilmelidir.

12. Rusya ve İran'a bağımlılığımızın azaltılmasına yönelik çalışmalar yürütülmeli, başka ülkelere kaynak çeşitlendirmesine gidilmeli, yerli doğal gaz arama ve üretim faaliyetleri desteklenmeli, doğal gaz depolama tesis yatırımlarına öncelik verilmelidir.

13. Azerbaycan'dan yapılan gaz ithalatının artırılma imkânları araştırılmalıdır. Türkmenistan ve Mısır'dan ülkemize doğru boru hattı tesis çalışmalarına ağırlık verilmelidir. Doğal gaz ithal edilecek ülkelere Irak'ın eklenmesine çalışılmalıdır.

14. Rusya ve İran'dan kaynaklanabilecek herhangi bir gaz kısıntısına karşı Cezayir ve Nijerya'dan LNG ithalatında artış imkânları araştırılmalı, uluslararası spot piyasadan LNG alımı programlanmalıdır.

15. 2000 yılından beri sürüncemede kalan Tuz Gölü Depolama Tesisleri Projesinde yapım çalışmalarına ivedilikle başlanmalı, yeni doğal gaz depolama alanları araştırılmalıdır.

16. Enerji açısından dışa bağımlı olan ülkemizde enerjinin verimli ve etkin kullanımı ulusal politika haline getirilmeli, Enerji Verimliliği Kanunu'nun gerekleri acilen yerine getirilmelidir.

17. Yerli doğal gaz üretiminin artırılmasına çalışılmalıdır. Zonguldak taş kömürü sahalarındaki metanın ticari olarak kullanım imkânları sağlanmalıdır. TPAO'nun Karadeniz'deki ve ülkenin bütünündeki doğal gaz ve petrol arama çalışmaları desteklenmelidir.

18. Kamusal planlama, kamusal üretim ve yerli kaynak kullanımını reddeden; bu alandaki yatırımların aksama, gerileme ve gecikmesinin temel nedenini oluşturan serbestleştirme ve özelleştirme uygulamalarından vazgeçilmeli, enerji sektöründe kamusal çıkarları gözeterek planlama ve uygulamalar esas olmalıdır.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı
Emin KORAMAZ

ODADAM

ODAMIZ ASANSÖRLERİN CE İŞARETLENMESİNDE ONAYLANMIŞ KURULUŞ OLARAK YETKİLENDİRİLDİ

Ülkemizde AB Teknik Mevzuatı uyum çerçevesinde yürürlüğe giren mevzuat gereği, ilgili ürünlere CE işaretlemesi zorunlu hale getirilirken, yerli onaylanmış kuruluşumuzun olmasının yarattığı sıkıntılar çeşitli sektörlerde yıllardır dile getirilmektedir. Odamız bu nedenle uzmanlık alanlarına giren 6 konuda Onaylanmış Kuruluş olmak üzere Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'na başvurmuştur.

**TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Asansörlerin Üretiminden Nihai Kullanımına
Kadar CE İşaretlemesi
Yapmak Üzere Onaylanmış Kuruluş Olarak
Yetkilendirildi
MMO, 95/16/AT (Avrupa Topluluğu) Asansör
Yönetmeliği Çerçevesinde
AB Komisyonu Tarafından 4 Modülde
Onaylanmış Kuruluş Olarak Tanındı
Ülkemizdeki 5 Onaylanmış Kuruluştan Biri
Olmayı Başaran MMO,
Asansör Alanında 3 Modülde Birden Çalışma
Yapacak
İlk ve Tek Yerli Kuruluş Oldu**

Ülkemizde AB Teknik Mevzuatı uyum çerçevesinde yürürlüğe giren mevzuat gereği, ilgili ürünlere CE işaretlemesi zorunlu hale getirilirken, yerli onaylanmış kuruluşumuzun olmamasının yarattığı sıkıntılar çeşitli sektörlerde yıllardır dile getirilmektedir. Odamız bu nedenle uzmanlık alanlarına giren 6 konuda Onaylanmış Kuruluş olmak üzere Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'na başvurmuştur.

Bu kapsamda Makina Mühendisleri Odası Asansör Kontrol Merkezi (AKM), tüm hazırlıkların ardından 2730 Haziran 2006 tarihlerinde Sanayi ve Ticaret Bakanlığı adına Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından yapılan denetimi başarı ile tamamlamış ve Bakanlık Odamızın 95/16/AT (Avrupa Topluluğu) Asansör Yönetmeliği kapsamında Onaylanmış Kuruluş olarak atan-

ması için AB Komisyonuna bir rapor ile başvurmuştur. Başvuru, AB Komisyonu tarafından onaylanmış ve 19 Şubat 2008 tarihinde AB Resmi Sitesinde Odamızın 2022 No'lu Onaylanmış Kuruluş olarak atandığı duyurulmuştur.

Merkezi İzmir'de bulunan Makina Mühendisleri Odası Asansör Kontrol Merkezi 95/16/AT Asansör Yönetmeliği kapsamında Modül B (Asansör AT Tip İncelemesi), Modül F (Asansör Son Muayene), Modül G (Birim Doğrulaması) ve Modül H' da (Tam Kalite Güvence) Asansörlere CE işaretlemesi yapmak üzere Avrupa Birliği ve Türkiye'de Onaylanmış Kuruluş olarak atanmış; Modül B, F, G kapsamında ise Türkiye'deki ilk ve tek yerli Onaylanmış Kuruluş olmuştur.

Böylelikle Odamız, ilgili modüllerde asansörlerin üretiminden nihai kullanımına kadar CE işaretlemesi yapmak üzere yetkilendirilmiştir.

Yaklaşık 1,5 yıllık bir bekleyişin sonunda Odamızın Onaylanmış Kuruluş olarak tanınması, ülkemiz adına sevindirici bir gelişmedir. Odamız uzun yıllardır asansör proje denetim ve onaylarından Asansör Mühendis Yetkilendirme ve Asansör Avan Proje Hazırlama Mühendis Yetkilendirme Kurslarına ve asansörlerin gündelik yaşamda güvenli kullanımı için ilgili Belediyelerle yapılan protokoller ışığında kamu adına yürüttüğü denetimlere dek uzanan birikimini bu yetkilendirme ile bir üst düzeye sıçratmıştır.

Ülkemizdeki 5 Onaylanmış Kuruluştan biri olan Odamız, ülkemiz üreticilerinin yerli onaylanmış kuruluşlarla çalışma taleplerine yanıt verecek olmaktan mutluluk duymakta ve ülkemiz lehine olan bu gelişmeyi kamuoyu ile paylaşmaktadır.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı
Emin KORAMAZ

ODADAM

TMMOB SANAYİ KONGRESİ 2007 SONUÇ BİLDİRGESİ YAYINLANDI

TMMOB adına Makina Mühendisleri Odası sekretaryalığında düzenlenen TMMOB Sanayi Kongrelerinin on altıncısı “Geçmişten Geleceğe Sanayileşme Planlama ve Kalkınma, Türkiye İçin Model Önerileri” temasıyla 14-15 Aralık 2007 tarihlerinde Ankara’da İMO Teoman ÖZTÜRK Toplantı Salonunda gerçekleştirilmiştir.

Açılış konuşmalarının ardından “Planlama Olgusu” konulu bir açılış oturumunun yapıldığı kongrede 7 ayrı oturumda; “Sanayideki Gelişmelerin Küresel Düzeyde Analizi”, “TMMOB Sanayi Kongrelerinde Önerilenler ve Sanayide Gerçekleşenler (Karşılaştırmalı Bir Yaklaşım)”, “Planlama Olgusu ile Ülke Deneyimleri”, “Türkiye’nin Planlı Kalkınma Deneyimi ve Alternatifleri”, “İleri teknoloji Kullanımı ve Teknoloji Politikaları”, “Kapitalist Küreselleşme, Kalkınma, Planlama” ana başlıkları altında 24 bildiri sunumu yapılmış, son olarak da kongre değerlendirilmesine ilişkin bir “Forum” düzenlenmiştir.

MMO kongremize iki rapor sunmuştur. Bunlardan biri “TMMOB Sanayi Kongrelerinde Önerilenler ve Sanayide Gerçekleşenler” in karşılaştırmalı bir sunumudur. Diğer de “Ülke Örnekleri ile Kalkınma ve Sanayileşme Modelleri” Oda Raporudur. Raporların ilkinde Sanayi Kongrelerimizin önermeleri ile sanayideki uygulamalar arasındaki yakınlık ve mesafeler ve ülkemizin yakın dönem sanayi politikaları etrafındaki farklılaşan yönelimlerine göz atılmıştır. İkinci raporla da planlama, sanayileşme, kalkınmanın Arjantin’den Çin ve İrlanda’ya dek 14 farklı ülkeye ilişkin farklı örnekleri ayrıntılı bir şekilde irdelenmiştir. TMMOB de kongreye, “Planlamanın Sonu: 9. Kalkınma Planı” başlıklı rapor ile planlamada gelinen noktayı ilgili oturumda sunmuştur.

Bütün bu oturumlarda sunulan bildirimler ve yapılan konuşmalar ile forumda dile getirilen görüşlerden hareketle hazırlanan aşağıdaki Sonuç Bildirgesi kamuoyunun dikkatine sunulmaktadır. Küresel rekabetin alabildiğine hızlandığı, sıcak para dolaşımının olağanüstü boyutlara eriştiği, kâr, rant ve sömürüye odaklı bugünkü ortamda, Türkiye bu gelişmelerden etkilenen ülkelerin başında yer almaktadır. Bu da ekonomimizin kırılma noktasına yaklaşmış olduğunu göstermektedir. Türkiye için inisiyatifi kaybetmiş, ipleri küresel finans çevrelerine bırakmıştır.

Türkiye’nin tarihsel yapısı içinde sanayileşme ele alındığında, nereden nereye geldiğimiz daha net görülebilecektir. 1930’lu yıllarda başarılı olmuş Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı ile savaş koşulları nedeniyle uygulanamayan İkinci Plan hariç, yakın dönem Türkiye’de planlamanın geçirdiği evrim, bugün benimsenen temel yönelimler ile sanayideki mevcut durum arasındaki bağlara ana hatları ile değinmek yararlı olacaktır.

İthal ikameci bir sermaye birikimi ve sanayileşme modelinin izlendiği planlı kalkınmanın 1963-1977 arasını kapsayan ilk üç dönemde, geniş çapta uygulanan “teşvik tedbirleri” ile yatırımlara kaynak aktarımı yapılmış, sanayi “lokomotif sektör” olarak belirlenmiş, ekonomik ve sosyal kalkınmanın birlikte gerçekleştirilmesi, hızlı bir büyüme ve sanayileşmeye öncelik verilmesi gibi uzun erimli hedefler belirlenmiştir.

1979-1984 dönemine ilişkin Dördüncü Plan ise ekonomik ve politik krizler ve 1980’de benimsenen yeni yönelim nedeniyle askıya alınmış veya durdurulmuştur. 24 Ocak benimsenen yeni yönelim nedeniyle askıya alınmış veya durdurulmuştur. 24 Ocak 1980 kararı uyarınca, 1985-1989 dönemi Beşinci Kalkınma Planından itibaren Türkiye planlamada da serbest Pazar ekonomisinin egemenliğine girmiş, planlamanın düzenleyici ve yönlendirici yönü büyük ölçüde zedelenmiş, sektörel teşvikler azaltılmıştır.

1982 Anayasasında kalkınma planlaması devletin temel görevlerinden çıkarılarak ekonomik hükümler kısmına aktarılmıştır. 12 Eylül ile devlet ve sosyo ekonomik yapı yeniden yapılandırılmış, Dünya Bankası (DB) ile imzalanan 5 ayrı yapısal uyum kredi anlaşmasıyla ihracata yönelik sanayi modeli yanı sıra özelleştirme, kamu yatırımlarının azaltılması, para/finans hareketlerinin alt yapısının hazırlanması, tarımda devlet tekelinin kırılması; sağlık, eğitim ve yerel yönetimlerde yeniden yapılanma gündeme getirilmiştir.

1990-1995 dönemi Altıncı Planda, ihracata yönelik sanayi modeli uyarınca büyük ihracat teşvikleri söz konusu olmuş, kamu yatırımları giderek yoğunluğunu kaybetmiştir. 1998’de IMF ile yapılan 10 Yıllık Yakın Takip Anlaşması bu süreci geliştirici bir işlev üstlenmiştir. 19962000, merkezi ve sektörel plandan bölgesel projelere geçme yöneliminin somutlandığı Yedinci Planda Gümrük Birliği hedefleri doğrultusunda tüm sektörde korumacılık asgariye indirilmiş, Türkiye sanayisi eşitsiz koşullarda küresel rekabete açılmıştır.

2001-2005 ve 2007-2013 dönemlerine ilişkin 8. ve 9. Planlarda ise 1980 sonrasında neo liberal değişim-dönüşümü, planlama ve kalkınmanın tasfiyesinde somutlanmış; DB ve Avrupa Birliği (AB) ile işbirliği doğrultusunda “bölgesel kalkınma ajansları”nın kurulması öngörülmüştür. Böylece Türkiye’de merkezi planlamanın kesin olarak geriletildiği bir evreye geçiş yaşanmış; “küreselleştirme operasyonu” gerçekleştirilmiştir.

9. Kalkınma Planı, kalkınmanın sonu olmuş, kalkınma plancılığı tamamen terkedilmiştir. En özet haliyle 1980 sonrası uygulanan ekonomik politikalarla Türkiye genelinde sübvansiyonlar büyük ölçüde kaldırılmış, KİT yatırımları durdurulmuş, büyük ölçekli sanayi kuruluşları ile stratejik kuruluşlar özelleştirilmiş, sabit sermaye yatırımlarında gerileme yaşanmış, Gümrük Birliği hedefleri doğrultusunda tüm sektörlerde korumacılık asgariye indirilmiş, Türkiye sanayisi eşitsiz koşullarda küresel rekabete açılmıştır. Öz kaynaklardan çok ithal kaynaklar girdi olarak kullanılmış, küresel güçlerin dayattığı iş bölümü ile fason üretim ve taşeronlaşma egemen kılınmış, kaynak tahsisinin piyasalar yoluyla sağlandığı bir sanayi modeline geçilmiştir.

Kısacası Türkiye’nin 1960-1980 arası kalkınmasını sağlayan plan/planlama, kalkınma, sosyal devlet kavram ve yaklaşımları tasfiye edilmiş, kalkınmanın sonuçlarını vermeyen bir “sürdürülebilir büyüme” benimsenmiştir.

Oysa büyüme hangi sektörlerde olmaktadır, toplumun geniş katmanlarını nasıl etkilemektedir, işçinin, çiftçinin, memurun, esnafın, çeşitli meslek gruplarının reel geliri ne ölçüde artmıştır? Bu soruların yanıtları “büyüme”nin içeriğini de belirleyecek önemdedir.

GSMH artış hızı, 1991 sonrasında ithalat artışının gerisinde kalmıştır. Sanayi üretiminin özellikle ihracata yönelik bölümünde, hammaddelemlerin önemli bir bölümü ithalata karşılanmaktadır. İthal hammadde girdi oranı imalat sanayi ortalaması 2002 yılında % 60,1 iken bugün % 73’lere çıkmıştır. İhracat artan ithalata bağımlı kılınmıştır.

Bu durum genel mali tabloya da birebir yansımaktadır. Cari işlemler açığı 2007 yılında 40 milyar dolara çıkacağı tahmin edilmekte ve bu değer GSMH’nın % 10’una karşılık gelmektedir. Bu açık sürekli büyüyen dış borçlarla kapatılmakta, ekonomi sıcak para ile döndürülmektedir. Ülkemiz sıcak paranın ve spekülasyon sermayenin boyunduruğu altına sokulmuştur. Ülkemizde uygulanan sanayi politikaları, bilimi ve teknolojiyi dışlayarak, ucuz işgücünü sanayinin tek temel rekabet aracı haline getirmiştir. Övünülerek bahsedilen doğrudan yabancı sermaye yatırımları ise ağırlıkla bankacılık, sigortacılık, inşaat, ulaştırma, ticaret, hizmet ve turizm sektörlerinde yoğunlaşmaktadır. 2006 yılında sanayi sektörlerine

ODADAN

yapılan doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının miktarı yalnızca 1,9 milyar \$ olup toplamın % 9'unu oluşturmaktadır. Bunun da yeni yatırımlara oranı % 20'yi geçmemektedir. Bu kontrolsüz yatırımlarla banka sermayesinin yaklaşık % 42'si ile sigorta sermayesinin yaklaşık % 54'ü yabancı sermayenin eline geçmiştir. Yine sıkça bahsedilen ekonomik büyüme istihdama da yansımamaktadır. 20022006 yılları arasında sanayide % 16 oranında bir istihdam düşmesi söz konusudur. Sanayide çalışanlar, bu sektörde yaratılan katma değerden daha az pay almaktadırlar. İddia edilen büyüme ithalat ve rant kesimlerinin büyümesidir. Sıcak para, düşük kur, yüksek faiz ve yanlış ithalat politikalarına dayalı ekonomik büyümenin nimetleri en üstteki % 10'u bulan kesimler tarafından paylaşılmakta ama diğer yandan istihdam azalmakta, işsizlik artmakta, çalışanların reel gelirleri düşmektedir. Yoksulluk sınırındaki 15 milyon insan ile 5,6 milyon işsiz insan görmezden gelinmektedir.

Ülkemizde işletmelerin çoğu KOBİ boyutlarında, küçük ölçekli, geri teknoloji ile çalışan ve fason üretime ağırlık veren firmalardır. Ana şirkete veya ihracat yapılan dış firmaya bağımlı bir durumdadırlar. Bağımsız bir tedarik ve pazarlama sistemleri bulunmamaktadır. Yönetim ve organizasyon zaafı vardır. Rekabet güçleri düşüktür. Özgün ürün ve tasarıma yönelik bir yetenekten yoksundurlar. AR-GE harcamaları şirket cirolarının % 0,5'i seviyesindedir. Şirketlerde hizmet içi eğitim yok denecek düzeydedir.

Sanayi KOBİ'lerinin % 46,5'inde mühendis çalıştırılmamakta, % 22,3'ünde ise yalnızca bir mühendis istihdam edilmektedir. Bu durum küresel rekabet koşullarında zorlu bir mücadele veren KOBİ'lerin taşeronlaşmasını daha da hızlandırmaktadır. Bütün bu gerçeklerin ışığında; sonuç ve öneriler aşağıdaki gibi sıralanmıştır.

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Ülke sanayinde üretimi esas alacak istihdam odaklı, kalkınma ve refahı amaçlayan politikalar nerdeyse bütünüyle terk edilmiş, ülke dış borç ve ithal girdi ağırlıklı ihracata ve dengesiz büyümeye dayalı ekonomik anlayışa teslim edilmiştir. Ülkeye gelen yabancı doğrudan sermaye yatırımları özelleştirmeye, finansman ve sigortacılık sektörlerine yönelmiş, böylece imalat sanayinin yeni yatırımlarına herhangi bir kaynak ayrılmamıştır. İç pazar, ithal malları lehine genişletilmiş ve dışa bağımlılık perçinlenmiştir.

Dokuzuncu Kalkınma Planı, plansız döneme geçiş simgesi olup, AB'ye entegre ile sanayinin taşeronlaşmasının da belgesi niteliğindedir. Plan yapamayan Türkiye başkalarının planına teslim olmuştur. Bir başka anlamda küresel ekonominin insafına bırakılmıştır. Ar-Ge ve inovasyon sürekli gündemde olmasına karşın GSMH içindeki payı % 0,8'i aşmamış, ayrıca çıkarılan yasa taslağı ile yabancı yatırımların Ar-Ge merkezlerine teşvik edilmesini öngörülmektedir. Bölgeler arası dengeli kuracak ve gelir dağılımını adil bir biçimde kalkınmada öncelikli yörelere yayacak politikalar oluşturulmadığından, işsizlik ve yoksulluk sorunu öncelikli sorunların başında yer almakta devam etmektedir. Planlama, sanayileşme ve kalkınma birbirinden ayrılmaz bir üçlüdür. Bu kavramlar yalnızca sanayideki teknolojik gelişmeler veya üretim sürecinde dar anlamdaki bir sanayileşme ile eşleştirilerek tanımlanamaz. Sanayileşme ve kalkınmayı "sosyal kalkınma" anlayışı içinde, planlı bir yaklaşımla, tarım, çevre, enerji, bilim, teknoloji, istihdam, sağlık, eğitim, gelir, bölüşüm ve tüm diğer alanlara yönelik politikalarla bir bütünlük içinde tanımlamak gerekmektedir. Türkiye küresel güçlerin bize biçmiş olduğu fason üretime yönelik taşeronlaşmış sanayi işletmelerinden oluşmuş bir yapılanmayı kabul edecek midir? Yoksa Türkiye sanayi elbisesini yeni bir modele göre, sanayileşme ve sosyal kalkınma hedeflerine yönelik bir biçimde mi oluşturacaktır? MMO tarafından kongreye sunulan "Ülke Örnekleri ile Kalkınma ve Sanayileşme Modelleri" Raporunda görüldüğü gibi bu ülkelerin uygulamaları, fason imalatın sanayi içinde özgün ürün geliştirilmesini önlediğini ve dışa bağımlılığı artırdığını ortaya koymaktadır. Türkiye bu ülkelerin sanayileşme deneyiminden gerekli dersleri çıkararak ipuçlarını yakalamak zorundadır. Ülkemizin kaynakları, küresel güçlerin baskısından bağımsız bir şekilde değerlendirildiğinde, Türkiye küresel rekabette yer alabilecek potansiyellere sahiptir. Bilimi ve teknolojiyi esas alan, AR-GE ve inovasyona ağırlık veren, dış girdilere bağımlı olmayan, istihdam odaklı ve planlı bir kalkınmayı öngören sanayileşme politikaları uygulandığında, durum değişecektir. Böylece sanayi yatırımlarında daha rasyonel seçimler yapılabilecek, ülkenin doğal kaynakları daha iyi değerlendirilebilecek, emek ve kaynak yoğun üretimden ileri/yüksek teknoloji yoğunluğu olan bir üretim ve sanayi yapısına ulaşılacaktır.

Planlama, sanayileşme ve kalkınmada halkçı, toplumcu bir model ve bağımsız bir siyasi irade ile bunu gerçekleştirmek olanaklıdır.

- Ülkenin ekonomisini dışa bağımlı ve kırılgan hale getiren, tam üyelik müzakere süreçleri tamamlanmaya kadar, Gümrük Birliği anlaşması mutlaka askıya alınmalıdır.

- AB ile üyelik müzakere süreçlerinde siyasi ödünler verilmesi istenen ve Türkiye'nin iç politikasına müdahale eden üye tavırları reddedilerek, müteahhat değişikliklerinin tüm sektör ve sivil toplum nezdinde tartışmaya açılması ile tüm sektörlerde ülke çıkarlarına yönelik politikalar oluşturulmalıdır.

- Bugün her şeyden önce ülke ekonomisi ve sanayinin planlaması zorunlu hale gelmiştir. Bu planlama, kamu yararına çalışanların gelir dağılımını düzeltecek, işsizliği ortadan kaldıracak, sosyal, kültürel ve ekonomik kalkınmayı sağlayacak, refahı kitlesel olarak yayacak ilke ve araçları kapsamaktadır. Burada yatırımlara ağırlık verilmelidir.

- Planlama ve Kalkınma odaklı çalışmalar, tüm toplumsal mutabakatla, üniversite, sanayi ve meslek odaları ve sektör kuruluşlarını da kapsayan geniş bir platformda tartışılmalı, çözüm önerileri geliştirilmelidir.

- Sanayide üretimin Organize Sanayi Bölgeleri ve Küçük Sanayi Sitelerinde yaygınlaştırılması ve KOBİ'lere rasyonel bir işletme yapısı ve ölçek getirecek düzenlemelerin yapılması zorunludur. Bunun için öncelikle bir sanayi envanteri çıkarılmalı, sistematik bir veri tabanı kurularak sürekli güncellenmelidir.

- Mühendislik alt yapısı, AR-GE ve teknolojik gelişmenin önemli bir planlama ögesi olarak alınması ve değerlendirilmesi, kamu yararı ön plana alınarak benimsenmelidir.

- Yukarıdaki tespit ve önerileri sağlayacak kamu yararına bir planlama, kalkınma ve istihdam odaklı gelişmelerin gerçekleştirilmesi demokrasinin tüm ilke ve kurumlarıyla egemen olduğu, insan hakları ve özgürlüklerinin tam anlamıyla uygulandığı bir ortamın oluşturulması ile sağlanabilmektedir. Bir diğer anlamda, demokrasi ile kalkınma birbirini reddeden değil, birbirini tamamlayan ve geliştiren durumlar olarak görülmelidir.

"Eğer planınız yoksa başkalarının planlarının bir parçası olursunuz!"

Oysa bizler, üreterek büyüyen ve paylaşarak gelişen bir ülkede yaşamak istiyor ve bunun olanaklı olduğunu biliyoruz.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

Makale

KAZAN DAİRELERİNİN PERİYODİK KONTROLÜ

Bilindiği üzere Makina Mühendisleri Odası Trabzon Şubesi ile Trabzon Belediyesi arasında imzalanan bir protokol; Belediye alanı içerisindeki kazan dairelerinin periyodik kontrollerine başladık. Kazanlar ve kalorifer tesisatı konularında uzman mühendislerden oluşan ekiplerimiz şehrimizin tüm konut ve işyerlerinde denetimlerini sürdürüyor.

Yapılan denetimlerde kazanlar ve kalorifer tesisatlarının teknik kurallara uygun olup olmadığı inceleniyor. Çalışma ve test basınçları, TSE belgesinin bulunup bulunmadığı, izolasyonlar sızıntı olup olmadığı kontrol ediliyor.

Kazanların işletme ve bakımı yapan kalorifercilerin ateşçi belgelerinin olup olmadığı, sigortalılık durumları inceleniyor. Bu denetimlerde işyerlerinde yakıt söndürme cihazları mevcut ve çalışır durumdamı? Bacaların temizliği zamanında yapılmış mı bakılıyor.

Kazan verimini ve çevre kirliliğini etkileyen en önemli faktörlerden birisi olan kazan ısıtma yüzeylerinin temizliği zamanında ve düzenli olarak yapılıyor, kazan bakım onarım defterine işleniyor mu?

Izgara yüzeyleri temiz, sağlam ve aralıkları normal mi? Baca gazı analiz raporu, kömür analiz raporu var mı? Yanma sağlıklı mı?

Belediye Görevlisi ve kazan dairesi denetim görevlisi mühendislerle Şubemizde zaman zaman toplantılar düzenleyerek bu denetimlerde görülen eksik ve aksaklıkların giderilebilmesi konusunda görüş alışverişinde bulunuyoruz.

Benim bu denetimlerde görebildiğim en büyük sorun, kapalı genleşme tankı sistemlerden ortaya çıkıyor. Ne yazık ki hiçbir meslektaşımın öncelikli tercihi olmayan kapalı genleşme tanklı sistemler, denetimlerde en fazla karşılaştığımız sorunlu sistemler oluyor.

Tank kapasitelerinin yeterli ölçüde seçilmemesi nedeniyle sistemin basıncı, kazan imalat basıncının üzerine çıkıyor. Özellikle kazan suyu sıcaklığının yükseltilmesi gereken soğuk havalarda bu basınç daha da tehlikeli rakamlara ulaşıyor. Kazan imalat ve deneme basınçlarının üzerinde bir işletme basıncı elbette kabul edilemez.

Bunu önlemek amacıyla meslektaşlarıma ya ısıtma sistemini açık genleşme depolu şekle çevirmelerinin, bunu mümkün olamaması durumunda da sisteme ilave genleşme tankı monte edilerek işletme basınçlarının mutlaka kabul edilebilir değerlere indirilmesini öneriyorum.

Aksi halde? Bunun aksi halini düşünmek dahi istemiyorum. Çünkü son zamanlarda da sıkça görüldüğü üzere kazan patlamaları büyük miktarlarda can ve mal kaybına sebep olabiliyor.

Yapılan denetimlerde emniyet ventillerinin de yeterli sayıda ve özelliklerde olmadığını da tespit etmiş bulunuyoruz. Bir çok yer de örneğin; sızıntı yaptığı için kör tapan ile kapatılmış emniyet ventili yada imalat ve deneme basınçlarının üzerinde bir değere ayarlanmış emniyet ventilleri görülüyor. Her basınçlı kap için en az bir adet olacağını hesaba koyalırsak, kapalı genleşme tanklı bir ısıtma sisteminde kalorifer kazanı için, bir genleşme tankı içinde birer adet olmak üzere en azından 2 adet yaylı emniyet ventili koyulması gerektiği kendiliğinden ortaya çıkacaktır.

Emniyet ventillerinin açması durumunda, ortama yayılacak sıcak suların çevreye ve insanlara zarar vermemesi için uygun şekilde tahliyelerinin de borularla yapılması gerekmektedir.

Yangın söndürme cihazları bir çok işyerinde maalesef hiç yoktur. Olanlarında yapılan testlerde çalışmaz durumda olduğu görülmüştür. İçlerinde bulunan kimyasal maddeler, çoktan özelliğini kaybetmiş, kullanma süreleri geçmiştir. Muhtemel bir yangın sırasında boşa taşıma zahmetinden ve zaman kaybından başka bir şeye yaramayacakları görülmektedir.

Benzer şekilde bir çok binanın bacasının da uzun zamandır temizlenmediğine tanık olduk. Oysa Belediyelerimizde bu amaçla kurulu özel ekipler olduğunu biliyoruz. Sembolik ücretler karşılığında bu hizmetin yaz aylarında rahatlıkla yaptırılabilmesinin bütün yönetici ve kamu kurumu amirlerine duyurulması gerekmektedir.

Elektrik kesintilerinin son günlerde sık sık tekrarlaması üzerine, jeneratörü bulunmayan kalorifercilere bu durumda ne yapacaklarını sorduk aldığımız cevaplar birbirinden ilginçti.

Kimi kazanın tüm kapaklarını açarak, kazanın ısısını düşüreceğini söyledi. Kimi tüm kömürü dışarı alacağını. Kimide sirkülasyon pompaları arasındaki bay-pass vanalarını açarak, kazan termometresini izleyeceğini yükselmeye devam ederse bu kez kazan kapaklarını kapatacağını, olmazsa kazanı boşaltacağını ifade etti.

Oysa en başta kesinti anında; ızgara üzerinde yanmakta olan kömürü külle kapatılarak, ardından kazanın bütün kapaklarını sıkıca kapatmak suretiyle yakıtın hava ile irtibatını kesmesinin, böylece yanma olayının durdurulabileceğini; ardından pompalar arasındaki bay-pass vanasının açılarak tabi sirkülasyonun sağlanması ile bu durumda kazan sıcaklığının düşürülebileceğini uygulamalı bir şekilde izah ettik.

Elbette kazan dairesinin hiçbir şekilde ve uzun süreli olarak terk edilmemesi gerektiğini de anlatmaya çalıştık.

Her konuda olduğu gibi bu konuda en büyük sorunumuz eğitim olarak görülüyor. Bu nedenle kalorifer kazanlarını çalıştıran ateşçilerin ve bina yöneticilerinin zaman zaman eğitim ve bilgilendirme toplantılarına davet edilerek, konuya duyarlılıklarının canlı tutulması muhtemel kazaların önlenerek, can ve mal kayıplarının önüne geçilmesi mümkün olabilecektir.

Haydar ÇORUHLU
Makina Mühendisi